

Ett hus och dess invånare *Kungsgatan 24 / Stenbocksgatan 2*

OMGIVNINGARNA

Malmö växte kraftigt befolkningsmässigt från mitten av 1800-talet. I medeltal hade staden 1871-75 29.013 innevånare, 1896-1900 57.455, 1906-10 80.234 och 1920 cirka 112.000. Med det följde behov av bostäder. Utrymmet i den gamla staden, inom Kanalens grumliga vatten, räckte inte till. Det byggdes utanför broarna – åt öster och söder i första hand. De Östra och Södra Förstadsgatorna var gamla infartsleder till det befästa Malmö och här växte ny bebyggelse ut som tentakler från den gamla stenstaden. Östra Rörsjön var en grund sjö/sumpmark som dikades ut för att kunna bebyggas. På en karta från 1853 omnämns området som Rörsjömarken. Stadsdelens utformning hämtade inspiration från den franske stadsplaneraren Haussmann och byggdes upp kring en bred boulevard. Kungsgatan byggdes ut i olika etapper, med start kring 1876 från Kaptensgatan och sedan vidare österut, för att 1907 nå bort till Östra Förstadsgatan. Rörsjömarken ingick i kunglig (Erik av Pommern) donationsmark som skulle användas för stadens nytta. Man frångick delvis detta syfte genom att tillåta privat bostadsbebyggelse inom en del av området, men landremsan mellan Kungsgatan och kanalen avsattes för uppförande av diverse offentliga inrättningar.

Protokoll från kommunala sammanträden ger viss inblick i närområdets utformande. I januari 1898 meddelas att 400 personer undertecknat en anhållan om att Rörsjötorget, som bestämts av kungl majt, skulle utläggas som ett nytt salutorg [där länsstyrelsen nu finns]. Som fördelar för detta anfördes att torget var beläget på ungefär lika avstånd från Östra och Södra Förstäderna samt från hamnen. Som vidare skäl angavs att det fanns utmärkta trafikleder på alla håll och att ”detta torgs snara utläggande och begagnande är det förhöjda tomtvärde som vinnes för staden å alla de kring torget varande och i byggnadstomter indelade kvarteren, hvars försäljning väl snart nog kommer att ske”. Salutorget blev aldrig realiserat. I februari anges att ”tomterna i kvarteret Judit äro nyligen sålda och blifva snart nog bebyggda. Icke heller torde det dröja länge innan tomterna i kvarteret Lea, Maria och Olga finna köpare.” Kostnader för nödvändiga gatuarbeten i Stenbocksgatan jämte Kungsgatan utanför kvarteret Lea samt Sturegatan jämte Kungsgatan utanför kvarteret Maria uppskattades till vardera 15.800 kronor. Det bestämdes att körbanan skulle vara 12 m och trottoarerna vardera 3 m. I mars 1904 kan man utläsa bekymmer om tillståndet i området: ”...enär området mellan Kungsgatan och Drottninggatan öster om brandstationen och Dahlgrenska stiftelsen ofta är tillhåll för en del löst folk, som ofreda trafikanter...”. Därför yrkas det att de i stadsplanen utlagda tvärgatorna och torg ställs i ordning samt förses med bättre belysning. Vidare att man ska iordningställa lekfält för ungdom och att lekplatserna inhägnas så att ”det påpekade ofoget bör kunna förhindras”.

HUSET

Huset Stenbocksgatan 2/Kungsgatan 24 (Maria XIII) ritades 1901 av Harald Boklund (1868-1924). Det var efter det att hans samarbete med August Lindvall hade upphört. På husets fasad visas årtalet 1902, men de första hyresgästerna anges vara inflyttade 1903. På hörnet finns ett på vindsvåningen beläget tornrum prytt av en spira. Högst upp på fasaden står en örn med utbredda vingar. En annan typisk jugenddekor på fasaden är blad av hästkastanj. Invändigt fanns en rik stuckatur i taken i de flesta rummen. Huset har en gångentré med adress Kungsgatan 24 och en entré via en körport in mot gården på Stenbocksgatan 2. På hörnan finns en butikslokal, ursprungligen förenad med en bostad. Utmed Stenbocksgatan fanns på våningarna 2-4 en stor lägenhet som senare delades upp på en mindre och en större lägenhet. På första våningen fanns mindre bostäder. Kvarvarande spår i form av plomberade rörtappar vittnar om ursprunglig gasbelysning, men el lades nog in tämligen snart. Lägenheterna hade kakelugnar, varav några finns kvar; på vinden syns fortfarande skorstensstockar med sotningsluckor. Senare tillkom radiatorer för centralvärme, först via en i huvudsak ved/torv/koleldad panna i källaren och sedan med fjärrvärme. På gården fanns en garagebyggnad omvandlad till cykelstall, senare riven och ersatt med skjul för soptunnor, vilka tidigare varit uppställda på garagets östsida. I det sydöstra hörnet av

gården fanns en platå med en pissoar med svängdörr av saloontyp och en träbom för piskning av mattor. Platån avgränsades av ett enkelt staket av järnrör. I källarplanet under platån fanns en tvättstuga med stora tvättunnor. I kanten av platån fanns en ljusbrunn som genom fönster släppte in dagsljus i tvättstugan. Med en vinsch hissades tvätt upp till vinden genom ett takhus för att droptorka i torkvinden; på sommaren spändes linor på trästag över gården för soltorkning. Torr tvätt kunde sedan manglas i den stora stenmangeln på vinden. Varje(?) lägenhet hade både källar- och vindsförråd. En mindre verkstad och toilett fanns i källaren. Utrymmet kunde nås dels via en kort trappa från gårdens sydvästra hörn och dels via källarkorridoren. Huset har fyra trapphus, två kökstrappor med enkla spiraltrappor och två påkostade raka ”fintrappor”. Kökstrapporna var till för tjänstefolk, varubud och barn. Där finns även förbindelse med källare och vind. Balkonger fanns både mot gatan och mot gården. I samband med att några balkonger på olika ställen i staden hade rasat på 1960-talet fick många fastighetsägare kalla fötter och balkonger revs i rasande takt i lite äldre hus, så även i Maria XIII. I stället blev det franska fönster innan balkonger åter byggdes.

Husets förste ägare var byggmästare Johannes Ohlsson. Det är inte klarlagt om han faktiskt byggde huset, men det förefaller troligt. Det andra spegelvända huset i hörnet av Kungs- och Sturegatan hade redan från början en annan ägare. Eftersom det på den tiden tycks ha varit vanligt att byggherren, snarare än arkitekten, svarade för den inre planlösningen är det oklart om de båda husen är likartade interiört. Näste ägare var handlanden Gottfrid Streijffert och sist Nils Herman Nordström (1887-1962) och hans son Arne Nordström (1915-2004) innan fastigheten omvandlades till bostadsrättsföreningen Kungslyckan, som tillkom efter viss turbulens. Nils Herman, fabrikör och entreprenör, grundade 1919 Nordström Rör och Ledningsfirma som 1945 ombildades till aktiebolag varvid namnet ändrades till N.H. Nordström AB. Nils drev företaget till 1950 då sonen Arne tog över. Han drev företaget till 1980 då sonen Björn Nordström (1951-) tog över.

Ohlsson Johannes (f. 12.12.1852 i Hallaröd), byggmästare och husets förste ägare, gift med Gertrud Kristine Juliane Pedersen (f. 11.12.1845 i Östby på Själland, Danmark) – inflyttade 1903 från Örnen I där de anges som (hälften)ägare av huset. De medförde fosterdottern Ingeborg Charlotta Maria Andersson (f. 23.12.1882 i Köpenhamn) som 1887 kom från Köpenhamn. Hon fick som adopterad 1926 namnet Olsson. De tre flyttade ut 28.9.1917 till Petri, Capri 3 (Villa Capri, Regementsgatan 106). Där dog Gertrud 26.7.1929. Johannes var son till torparen på No 1 Norra Kultarp Ola Månsson Flink (f. 1814 i Färingtofta) och Malena Lundvall (f. 1821 i Färingtofta). Johannes flyttade 1874 från föräldrorpet till Köpenhamn och 1877 till Malmö.

Streijffert Gottfrid August (f. 28.8.1867 i Höör), köpman, gift 1.12.1925 med Karolina Beata Molin? (f. 29.12.1866 i Fjärrestad) – inflyttade 1925 från Lea X. (först till Stenbocksgatan och strax därefter inom huset till Kungsgatan). Skilda 7.9.1929. Gottfrid omgift 16.12.1929 med Selma Elida Brulin? (f. 30.4.1876 i Öckerö), inflyttad 14.3.1930 från Stockholm. Utflyttade: Karolina 20.10.1928 till Petri, Gottfrid 1930 till Olga 12, Selma 14.11.1931 till Johanneberg Göteborg. Gottfrid var son till skvadronshästläkare Johan August Streijffert (f. 30.3.1826 i Norra Vram) och Paulina Amalia Lindgren (f. 23.2.1835).

DE SOM BODDE I HUSET

Försök har gjorts att kartlägga de som har bott i fastigheten. Det var inte så lätt som förväntat. Det följande får tas för vad det är – ett försök med sina brister och förtjänster. Anledningen till allt detta är att min mor, Majken Mandahl (född Thulin), är den som har bott allra längst i huset – nämligen 67 år – och jag själv har bott där i 19 år. Majken kom också att spela en avgörande roll vid tillblivelsen av bostadsrättsföreningen. Hennes röst var

utslagsgivande för att föreningen kom till stånd, fast hon själv inte ville köpa sin lägenhet utan till sin död förblev föreningens enda hyresgäst.

Den huvudsakliga källa som har använts är församlingsböckerna som sträcker sig från husets tillblivelse till mitten av 1940-talet. Eftersom huset har två adresser har försök gjorts att utreda vilka som har bott på Kungsgatan 24 respektive Stenbocksgatan 2. Härvid har Malmö stads adresskalender kommit väl till pass; det har dock inte varit möjligt att utreda vilket våningsplan de bott på och än mindre i vilken lägenhet. En del personer har bott, som hyresgäst eller inneboende, så pass kort tid i huset att de inte hunnit komma med i kalendern. Även mantalslängden från 1941 har använts. Senare källor som använts är boende i Sverige 1970 och 1980 och dödboken. Uppgifter efter 1946 är dock mer sporadiska och långt ifrån kompletta. En oanad täthet i in- och utflyttningar har medfört vissa begränsningar. Således har inte pigor, hembiträden, kokerskor, barnflickor och andra tjänare medtagits. Flera lägenheter var stora för att inte bara rymma en familj utan även dess tjänstefolk. Med tiden delades en del lägenheter upp i två då familjerna inte längre hade några anställda. In- och utflyttningsdatum har inte alltid varit helt solklara. Några fel har nog insmugit sig. Fler och mer detaljerade uppgifter om de boende, samt i viss mån om deras föräldrar och barn, har tagits fram men redovisas inte i det följande, med några få undantag.

Stenbocksgatan 2 (finns med i adresskalendern först 1906/07)

Namn	Yrke/titel	Ungefärliga boendeår
Ahlström Einar (änkling)	korrespondent	1936 – 1937
Allerup Ossian	föreståndare	1944
Andersson Bernt W + Ellen f. Moberg	direktör	1918 – 1923
Andersson G	kontorist	1938 – 1939
Andersson Tekla	slöjdlärlarinna	1922/23
Bengsen Thure + Greta f. Hallin	VD AB Kvarnmaskiner	1921 – 1929
Bengtsson Jöns + Marta f. Bengtsson	herrekiperingshandlande	1937 – 1945
Bjerre Birger + Lizzie f. Nilsson	läroverksadjunkt / lärare	1934 – 1936
Blomqvist Frans	grosshandlare	1929 – 1931
Bondesson Lars Ivar	ingenjör	1943 – 1944
Bredinger Knut + Anna Matilda	kontrollör	1942 – 1962, Anna -1976
Carlheim Oskar + Asta f. Bergman	1:ste stationsskrivare	1937 – 1940, Asta - 1941
Carlsson Alice Sofie Gunhild	tekniskt biträde	1957 – 1980---?
Ceder Th	faktor	1937
Cederholm Bror Göran		1980
Dahlberg Per + Bothilda f. Nilsson	spårvägskonduktör	1928 – 1938
Drews Carl + Bengta f. Pålsdotter	f. d. järnvägstjänsteman	1926 – 1927
Drottner J O Gunnar	köpman	1935 – 1936
Ekberg Ture + Olga f. Dahl	handelsresande, verkmästare	1931 – 1932
Ekström Oskar + Selma f. Johansson	underfogde	1932 – 1934
Fogelberg G	kamrer	1922/23
Fröslund Edit f. Rosberg + 2 barn	änkefru	1936 –
Gammil John O V + Kerstin G B + E Y		1970
Gustafsson Willie + Thyra f. Ramau?	ingenjör	1908 – 1915/16
Hansen Emil f. i Danmark	kamrer	1914/15 – 1922/23
Hansen H Marquard f. i Danmark	speceriaffär; handlande	1913 – 1936
Hansson H	reparatör	1944 – 1945
Henriksson Karl + Hilda f. Palmqvist	byggnadssnickare	1926 – 1928
Henriksson Cecilia f. Olsson	änkefru	1946 – 1960
Henriksson Tore	ingenjör	1952 – 1953, 1961, ej 1973
Hentz Gösta	e o hovrättsnotarie	1928
Herdenberg F E	köpman, partiaffär	1932
Håkansson Sven + Matilda f. Nilsson	disponent	1933 – 1934
Janklou Gunella	fil kand	1973/74
Jochmann August + Kerstin f. Törnberg	disponent	1919 – 1921
Johansson Alma	servitris	1945 – 1961---?, ej 1973
Johansson Gösta	maskinbiträde	1973/74
Jönsson F	källarmästare	1934 – 1935

Jönsson Oskar + Evelina f. Svensson	glasmästare	1931 – han 1932, hon 1934
Kabus Johanna f. Persson + barn	änkefru	1932 – 1935
Kinell Gustaf + Sofia f. Rudbeck	f d överstelöjtnant	1903 – 1910
Kristoffersson Bo Göran		1980
Krüger Nils G	filare	1957
Kullberg Hilma	rikstelefonist	1932 – 1935
Larsson Aug	kontorist	1933
Larsson Ingrid Maria		1980
Leppänen Kerttu		-1954
Levan Maria	”syateljier”	1906/07-1907/08
Linde Ida	väverska	1938 – 1939
Lindell Gustaf + Clara f. Efverlund	övertillskärare	1942 – 1954, Clara-1963
Ljunggren Georg + Inez f. Berggren	kamrer	1924 – 1929
Lovén John E + Anna f. Olsson	verkmästare, tecknare	1929 – 1933
Malme A	civilingenjör	1934 – 1935
Malmström Ida f. Pettersson	änkefru	1941 – 1945
Mandahl Knut Fridolf	köpman, reklamman	1946 – 1974
Ingrid Majken f. Thulin	telegrafexpeditör	1946 – 2013
Marcusson H	köpman	1931 – 1932
Martikainen Aino Lena Mariana	Larssons inneboende	1980
Måge (Maage) C	f d lantbrukare	1906/07-1912/13
Mårtensson Waldemar + föräldrar	lagerbokhållare, -chef	1910 – 1922
Hustru: Hilma . f. Rolf		1913 – 1923
Nagy Jenö + Margit		1972--
Nilsson Anna Ingeborg	fröken	-1954
Nilsson A L	servitris, fröken	1945 – 1954---?, ej 1961
Nilsson Ellen f. Nilsson + barn	frånskild fru	1942 – 1955/56
Nordström Gunnar *	frisörmästare	1930 – 1935
Nordström Harry *	tulltillsyningsman	1930 – 1935
Nordström Hilda f. Andersson + barn *	änkefru	1930 – 1936
Nordström I och N	fröknar	1939 – 1940
Norell Otto + Ida f. Persson	handlande, mäklare	1938 – 1939
Olsson Stig	maskinist	1961
Persson Otto + Emma f. Nilsson	källarmästare	1935 – 1941
Peterson Johan + Heloise f. Lindell	sjökaptén	1941 – 1968, Heloise - 1986
Peter Gustaf Henry		1980
Reuterdaahl Nelly f. Strikker Vitryssland	änkefru	1929 – 1932
Ringblom Nanna f. Petersson	änkefru	1931 – 1940
Rosvall Hans Jönsson	snickare, gårdskar	1939 – 1964
Rosvall Herta Carolina	kontorist	-1982
Rosvall Nils Helge Sigvard	målare	-1958
Smedberg John +Nanna f. Jakobsson	Lektor, rektor	1903-1913
Strandberg Johan O + Elisabeth	f d kamrer	1912 – 1915
Streijffert Gottfrid	handlande	1924/25 senare i K24
Svensson Ellen	café & konditori	1937 – 1939
Svensson Karin	rikstelefonist	1935 – 1939
Svensson N	smed	1948 – 1949
Tullberg Sigfrid + Hilda f. Ahlgren	verkmästare	1927 – 1930
Wadepohl Ruth f. Andersson	frånskild fru	1934 – 1936
Wahlström S	änkefru	1951 – 1955
Velandar A	fru	1939
Wendin Erik B	läroverkslärare, fil dr	1930 – 1931
Whitehorn Sidney + Elsa f. Wahlbom	förrådsförvaltare /kassörska	1924 – 1926
Wihlborg N	jur kand	1943 – 1944
Vilén Ivar + Asta	bankkamrer	1916/17 – 1918/19 senare i K24
Wilson Otto	banktjänsteman	1926
Winqvist Ebba Gunhild	köksbiträde, städerska	1957 – 1970, ej 1973
Ödman Carl + Hildegard f. Ringborg	Fondavdelningsföre-	1915 – 1918

	ståndare, direktör	
Öhrwall G	fröken	1945
Företag		
Kontorsanalys AB		1973/74
Skånska städernas brandstodsförening för lösegendomar		1906/07 – 1922/23
Sydsvenska revisionsbyrå		1924/25 – 1927

Bengtsson J och M: bodde S2, troligen våning 4 till höger.

Bredinger K och A: bodde S2, våning 3 till höger.

Henriksson C: bodde S2, våning 2 till vänster.

Johansson A, bodde S2, 4:e vån tillvänster.

Lindell G och C: bodde S2, våning 2 till höger. Barn: Heloise [Se Peterson nedan].

Mandahl K och M: bodde S2, våning 4 till höger.

Nagy J och M: bodde S2, våning 3 till höger.

Peterson J och H: 2bodde S2, våning 2 till höger, delvis med H:s föräldrar Lindell.

Heloise blev vicevärd, efter fru Mattsson (i K24), med uppgift att ta emot månatlig kontant hyresbetalning, från 1962. Räkning var inte denna spontana charmanta kvinnas starka sida, så hon ville helst att man hade på öret när exakt belopp med sig. Om man kom med större belopp tog det tid att reda ut vad hon skulle ge tillbaka. När min syster eller jag var skickebud fick vi vid sådana tillfällen hjälpa till med beräkningarna, eller om hennes dotter Irene var hemma så föll det på hennes lott. Allt detta försiggick under trevliga och gemytliga former. Som änkor umgicks Majken och Heloise en hel del. Kontakterna fortsatte även sedan Heloise flyttat (juli 1986) till ett mindre och modernare boende, som hon kallade för ”dockskåpet”.

Rosvall H: bodde S2, våning 1 till vänster i porten. Han arbetade som ”gårdskarlar”

(fastighetsskötare) och skötte eldning, renhållning, snöröjning, låsning (kl 21) och öppnande (kl 7?) av portar samt vissa reparationer och annat som behövde göras i fastigheten. Han flyttade in som änklings med två av sina barn; alla tre bodde kvar till sin död.

Smedberg John (f. 14.5.1851 i Katarina Stockholm), lektor, senare rektor, vid Tekniska Elementarskolan i Malmö, gift 2.8.1878 med Nanna Karolina Jakobsson (f. 2.9.1848 i Stockholm), sånglärarinna – inflyttade 1903. Nanna var mosaisk trosbekännare. John dog 3.4.1913 bosatt i huset. Nanna flyttade 1913 till Judith VI där hon dog 27.10.1922.

John hade en gedigen utbildning från Stockholm och Paris och blev Malmös förste store arkitekt. Han var lärare, arkitekt och hade förtroendeuppdrag i Malmö. Hans gärningar och icke minst arkitektoniska verk finns beskrivna i ”Arkitekterna som formade Malmö”.

Många av hans ännu kvarstående verk utgör markanta inslag i dagens stadsbild. Nämnas kan bl.a. nuvarande stadsbibliotekets gamla byggnad, S:t Petri läroverk, elverket, Pauliskolan, förra riksbanken och synagogan. Vid Tekniska Elementarskolan blev han 1878 lektor i byggnadskonst med ritning, beskrivning, praktisk geometri, linjarritning och modellarbete, skolans sekreterare och kamrerare 1886 och rektor 1911. Från slutet av augusti 1912 tvangs han till ”overksamhet” på grund av en ”långvarig och svår sjukdom”. Omdömet vid hans död var ”Som lärare begåvad med en klar och medryckande framställningsförmåga, plikttrogen och ordningsälskande...”. John (Johan i födelseboken) var son till revisor Johan Olof Smedberg och Charlotta Catharina Ahlström (f. ~1812, d. 1884).

I bouppteckningen efter John förtecknas möblemanget för vart och ett av de 6 rummen. Omnämmandet av 2 elektriska bordslampor talar för att det då fanns el indragen i huset. Smedberg kände troligen Boklund väl.

Kungsgatan 24 (första förteckning i adresskalendern 1904)

Namn	Yrke/titel	År
Ahlström Herman + Ebba f. Hafström	rådman, vice häradshövding	1905 – 1910
Altmar M	fröken	1945
Andersson Ewy E	sömmerska	1957
Bengtsson J	handlande	1941, 1954
Bernac S	fröken	1948 – 1955
Bernét Emil Meinrod f. i Schweiz	direktör	1942 – 1949
Beskow Gunnar + Cecilia f. Gussing	hovrättsråd	1918/19 – 1929

Bjerregaard Edvard + Sigrid f. Petersen	ingenjör	1906 – 1918/19
Björnberg E	jur kand	1945 – 1953
Brodin Hans + Hilma f. Dyberg	rådman, borgmästare	1904 – 1922/23, flytt inom huset
Carlsson Olle och Rose-Marie		1973/74
Cedergren Sven + Clara f. Sjöström	landskontorist	1910 – 1913
Christensson Karl Albin Herta Linnea		1970, 1973--? 1970, 1980
Emilsson Gunnar	med lic (mottagning) (se Larsson H E)	1924/25
Emilsson Hälge	fil kand (se Larsson H E)	1922/23 – 1924/25
Ericsson Erik + Anna f. Pettersson	handlande	1938 – 1940
Eriksson E	fröken	1941
Ersso Ivar Kurt Edvin		1980
Fosselius Gustaf + Amanda f. Carlsson	bankdirektör	1905 – 1911
Frick Carl Gilius	direktör, VD vid Frick & Frick AB	---1961 – 1970---?, ej 1973
Grönqvist Alfred + Nanna f. Rosenberg	handelsres., grosshandlare	1925 – 1937
Gunn Jan Einar R och Margareta		1980
Gut Heinrich f. i Schweiz	verkmästare	1936
van Haag Christian h Agathe f. Birkedahl	tandläkare (bostad)	1915 – 1918 1916 – ?
Hallén Ralf K L och Ella I I		1980
Hansson Eva Yvonne		1980
Hilner Lars E W + Paula f. Sidoli	revisor	Ev flera ggr 1935 – ?, 41 – 44, 47 – 54 ??
Hilner S	ingenjör	1949
Holm Ernst Bertil Gunnar Karla Fanny Anette	direktör	1961---?, ej 1973 1957 – 1961---?, ej 1973
Horrdin Carl G	arbetschef, civilingenjör	1957 – 1961---?, ej 1973
Håkansson Esther H	butiksbiträde, kanslibiträde	1952 – 1961---?, ej 1973
Ingemann Bertil R G + Anne-Marie		1970 – 1973---?
Johansson A Ivar	handlande	1924/25 – 1929
Johansson Rolf Uno	studerande	1973/74
Johansson Siw G	sjukgymnast	1957
Jönsson Maria	änkefru	1915/6
Kastman Ernst T + Augusta f. Hansson	postkontrollör	1903 – 1907
Kinnberg T	landsfiskalsassistent	1935
Köhler Gustav O + Gurli f. Bönnelycke	tandläkare (bostad)	1908 – 1914
Larsson Hans E + Anna f. Nordström	museiintendent, medarb i SDS	1904 – 1922 / Anna – 1924/25
Leche Emma H	änkefru	1931 – 1936
Liljedahl N F	kassör	1913
Lindahl Helga Maria f. Larsson	änkefru	1930 – 1954
Lindgren Alf	posttjänsteman	1973
Lindqvist Astrid Cecilia		1980
Lundgren A J Edgar + Anna f. Jönsson	handlande, disponent	1926 – 1927
Lundsten L	inspektör	1951
Lundström Ingeborg f. Carlsson	änkefru	1921 – 1925
Lövgren B	fru	1946 – 1947
Malmros Laura f. Hintze Malmros Elise (dotter) Malmros Laura (dotter)	änkefru fröken fröken	1923 – 1938 - 1949 - 1956
Malmros Werner	direktör	1957 – 1961---?, ej 1973
Mattsson Carl M + Augusta f. Karlsson	handelsresande, köpman	1935 – 1952, Augusta – 1962
Meiling Thure	köpman	1938 – 1941
Moberg Fritz + Helena f. Jensén	bankkamrer/bokhållare	1903 – 1910
Nilsson A L	servitris	1954
Nilsson Elvira	plissering	1931 – 1932
Nilsson Nils Gunnar	landskanslist	1936 – 1938
Nilsson Ingegerd	fröken	1973/74

Nilsson Karin Ingegärd		1970, 1980
Nilsson Margit	tandtekniker	1932
Nilsson Ragnar + Ann Margret		1980
Nordén A	avdelningschef	1940 – 1944
Nordmark Frithiof + Emma f. Vollborn	handlande, handelsresande	1911 – 1941, Emma - 1942
Nordqvist Lennart J M + Lahja Anneli	civilingenjör	1970 – 1973---?
Ohlsson Johannes + Getrud f. Pedersen	byggmästare, husets ägare	1904 – 1914/15
Olsson S	tandläkare (bostad)	1943 – 1944
Persson Frans Oskar		-1951
Persson Nils + Ida f. Winblad	specerihandlande	1903 – 1922/23
Persson Frans Oskar	köpman	1948 – 1951
Persson Rolf Gerhard + Monica E M	reklamman	1970 – 1973---?
Pettersson E	handelsidkare	1939
Rappe Eric C + Ingrid f. Schöffer	advokat	1948 – 1961---?, ej 1973
Rosdahl Bengt Anders B		1980
Rosell A	kassör	1937 – 1942
Sandström Evan + Ingeborg Louise	ingenjör och timplärare	1970 – 1973---?
Scholander Ulla	fröken	1931
Seligsson Brita Judith		1980
Streijffert August + Clara f. Holmfeldt	direktör	1932 – 1934
Streijffert Gottfrid	direktör, ägare	1926 – 1930 tidigare i S2
Stridsberg S	kontorist	1949
Svensson Johanna		-1951
Svensson Per + Johanna f. Olsson	specerihandlare	1930 – 1954 ---?
Torelius Gösta + Erna f. Kieseler, Tyskl.	redaktör	1932 – 1937
Trolleryd Gösta	antikvitetshandlare	1974/74
Tyrberg Karl Gustaf Sture och Stina	ingenjör	1945 – 1950
Törngård Karl Håkan V		1980
Wamling G	redaktör	1952
Wedel Poul + Elly	veterinär (bostad)	1920
Wentzel Paul G + Anna f. Persson	handlande (bostad)	1913 – 1926
Werzäll Nils + Mary f. Alexander Tyskl.	köpman	1931 – hon 1937, han 1938
Wiberg E	e o landskanslist	1938
Widding Nils-Olof	advokat	1954 – 1961---?, ej 1973
Widqvist Y	registratör	1946 – 1947
Vilén Ivar + Asta	kassadirektör	1922/23 – 1929 tidigare i S2
Zanton Jan-Åke		1970, 1980
Zethraeus Johan H + Anna f. Leche	försäljningschef	1930 – 1937
Åhsberger Per + Ragnhild f. Lindahl	sjökaptén	1940 – 1945
Österlin Torsten	tandtekniker	1932
Företag		
Allmänna Revisions & Bokföringsbyrå		1941 – 1947
Bendtz & Cos efterträdare kommanditbolag		1939 – 1940
Merkantila Kontrollbyrå		1941 – 1951
Pollux agenturaffär		1929
Svenska Mejeritidningen		1945 – 1950
Svenska urdepoten		1928 – 1930

Mattsson: bodde K24, våning 1 till vänster. De var i många år vicevärdar som tog emot de kontanta hyresbetalningarna. Detta sköttes av Augusta.

Rappe: bodde K24, våning 4 till höger (hörlägenheten). Ingrid hade bedrivit sång- och musikstudier i Danmark och Tyskland och tog 1956 organist- och kantorsexamen.

Svensson P och J: specerihandlare, bodde K24 våning 1 till höger i anslutning till butikslokalen på hörnan. Barn: **Mia Ingeborg Svensson** (f. 1905), Dagmar Elisabet (f. 1909), Anna Margareta (f. 1911), **Valborg Viktoria Svensson** (f. 1913). Döttrarna Ingeborg och Valborg tog över och drev affären vidare i många år. Affärslokalen låg på hörnan med stora skyltfönster mot båda gatorna. I anslutning till affären, utmed Stenbocksgatan, fanns ett lagerrum från vilket man via en lucka i golvet nådde ytterligare

lagerutrymmen i källaren. I andra änden av affären, utmed Kungsgatan, låg kontoret som hyste ett stort skrivbord och kassaskåp med alla de böcker där kundernas skulder noterades; många handlade på kredit. Kontoret ledde sedan vidare in mot bostaden. I bouppteckningen (1942) efter Per: *Butiks- och kontorsinventarier* (värde i kronor): självräknande våg (250), decimalvåg (15), balansvåg (10), kassaregister (250), kaffekvarn (75), pappersbesparare (5), glasuppsats (10), ostskåp (10), 15 karamellglas (15), kaffebehållare (30), transportcykel (25), chokladautomat (1.000), kassaskåp (30). *Varulager*: kaffeersättning, the & cacao (188,70), liköressenser & punschersättning (299,10), ättika, såser & soja (530,05), sylt, saft & marmelad (500,06), konserver & delikatesser (398,04), grönsakskonserver (637,10), kryddor, bakpulver & såspulver (362,10), torkad frukt (227,10), gryn, mjöl & socker (559,44), tvättpulver & rengöringsmedel (412,65), pappervaror & elddon (254,30), choklad, karameller & kex (296,85), öl, vatten & lemonad (54), smör, ost & margarin (114,35).

Tyrberg: bodde K24, våning 4 till vänster.

Som framgår av ovanstående beboddes huset av människor från olika "samhällsklasser". De bodde fysiskt sida vid sida på ett mindre segregerat sätt än vad som är vanligt idag. Mentalt och socialt var de nog ändå ganska åtskilda. Huset har också genom tiderna hyst personer av olika härkomst. Inte oväntat var en hel del födda i Danmark, men även i Tyskland, Ryssland, Schweiz, Finland, Frankrike, Nederländerna, Ungern och Sydafrika, kanske fler länder.

I huset bodde även en del personer under så pass kort tid att de inte kom att noteras i adresskalendern. För dessa är det okänt om de bodde på Stenbocksgatan eller Kungsgatan. Vidare är det okänt om de hade eget boende eller om de var inneboende, dock inte tjänstefolk. Här noteras också några som bott ett par år i huset men ändå inte kommit med i adresskalendern.

Ahlstrand Gustaf Torsten John, jur stud – 1909-1910.

Ahrmfeldt Erik Hjalmar (f. Viborg Finland), civilingenjör – 1936-1937.

Anderholm Tekla Susanna, slöjdlärlarinna – 1920-1922.

Andersson, ingenjör – 1923-1924.

Andersson Karl Hjalmar, stationskarl – 1919-1920.

Andersson Kersti f. Andersson, änkefru efter packhuskarlen Lars Andersson – 1937-1938.

Andersson Tora Elisabet f. Karlsson, skild – 1938-1939.

André Andersson Hans, snickare + hustrun Anna Mathilda Olsson – 1903-1905.

Appelskog Karl Gösta Harry + hustrun Ester Doris Maria Efverlund – 1940-1941.

Bay? Carl Frederik (f. Saarbrücken Tyskland), arkitekt – 1939-1939.

Bergström Johan Edvin, ingenjör – 1939-1940.

Bolin Ernst Gösta, hovmästare – 1937-1938.

Borg Matilda Karolina f. Petersson, kontorsstäderska, änka efter järnvägsarbetare Olof Borg – inflyttad 1905 med Nils August Borg, smed. Han dog 1907, bosatt i huset. Karolina flyttade 1915 inom huset, utflyttad 1923.

Bruzeliuss Nils Gustaf, civilingenjör – 1937-1938.

Cederfeldt Edvin Leonard, landskanslist – 1936-1937.

Claesson Axel Fredrik, ingenjör + hustrun Gunhild Fredrika Tingberg – 1918-1919.

Cronqvist Annie Oliva f. Jönsson, hårfrisörska – 1931-1938.

Ekenberg Ernst Gustaf Olof, t f landskanslist – 1940-1940.

Englund Gustaf Adolf, musiker + hustrun Hilda Maria Lundgren – 1930-1931.

Gerken Anne Marie Emma Bertha (f. Lübeck), konsultssekreterare, tysk undersåte – in 1932 från Lübeck, ut 1936 till V Skrävlinge.

Hansson Klasmark Jo...? Harald, föreståndare + hustrun Hanna Paulina Martina Ekelund – 1941-1942.

Hartman Sven Henrik, kamrer vid Malmö stads gas- och elektricitetsverk + modern Anna Lovisa f. Carlsson + system Berta Katarina – 1923-1924.

Holmberg Hilding, hovmästare + hustrun Matilda Sofia Ruther – 1923-1924.
Van der Hoven Rosalie f. Striker? (f. Petersburgs guvernment) – in 1930 från Estland med dotter Rosalie Anna Katarina (f. Estland), estniska undersåtar, ut 1931.
Ingelsson Jan-Åke Karl Herman, dekoratör – 1941-1942.
Jansson Elsa Brita, kontorist – 1937-1939.
Jespersson Henning, landsfiskalsassistent – 1935-1936.
Johansson Rudolf Gunnar Bertil, ingenjör – 1939-1940.
Jönsdotter Johanna, sömmerska – 1904-1905.
Jönsson Anders, fabriksarbetare + hustrun Emilia Andersson – 1907-1910.
Jönsson Fredrik, kaféinnehavare + hustrun Johanna Kristina Nilsson – 1933-1935.
Jönsson Greta Viola – 1934-1935.
Jönsson Inez Alice Teodora, servitris – 1934-1934.
Krill Karl Gösta Rudolf, radiotekniker + hustrun Lilly Benedikte Maria Söderström, bokbindare – 1936-1937.
Larsen? Svend Düring (f. Aarhus Danmark), direktör – 1933~1935.
Larsson Per Sigurd William, försäljningschef – 1937-1938.
Lasel? Eduard Karl (f. Gebratshafen Würtemberg), verkmästare – 1922 från Berlin-1923.
Levin Nils (f. Ryssland), handlande + hustrun Selma Sulle? Olger (f. Ryssland) – 1923-1924. De flyttade ihop med en trolig dotter **Bergman Anna Dika** (f. Levin i Lund), änkefru efter diamanthandlare Deuie? Bergman. Anna flyttade in med barnen Katie Lizzie och Siri (f. Kimberley Sydafrika). Alla utflyttade 1924.
Liljencrantz Carl Wilhelm Paul – 1910-1914.
Liljencrantz Hans Gustaf Wilhelm – 1910-.
Lindberg Lars, målare + hustrun Olga Matilda Jönsson – 1923-1924.
Lindh Nils Sture, montör – 1938-1939.
Lundberg Edit Carola, kassör – 1930-1930.
Lundgren Ingeborg Johanna Dorothea (f. Jensen Haslev Danmark), städerska – 1930-1931.
Lundström Elis Gustav Adolf, agronom gårdsförvaltare – 1923-1924.
Malmqvist Sonja Elisabet Wiktorina – 1939-1940.
Marensen? Hugo Folke, köpman + hustrun Helga Ingrid Lindahl – 1930-1932.
Möller Hilda Johanna, sjuksköterska – 1904-1908.
Nilsson Birger, skomakare – 1904-1905.
Nilsson Ebba Carolina Alfrida, f d kontorsbiträde – 1913-? och 1939 (från Tyskland)-1942.
Nilsson Kerstin f. Andersson – in 1936 (med dotter Anna Ingeborg Nilsson, 42 år servitris), Kerstin dog 1943, bosatt i huset.
Nilsson Knut Arne, kontorist – 1933-1934.
Nilsson Nils Martin, tillskärare + hustrun Hilda Edstrand – in 1934, skilda, hon ut 1936.
Nilsson Selma Elvira f. Persson, affärsinnehavare, änka – in 1930 med sonen Stig Torsten Nilsson kockelev inskriven i sjömanshuset 1928, båda ut 1932.
Nilsson Thure, gårdskarl + hustrun Ingrid Henriksson – in 1933, Thure dog 1934, bosatt i huset.
Nilsson Torbjörn, servitör – 1942-1942, återinflyttad 1943.
Nordqvist Inez Edla Sofia f. Nordström – 1930-1935.
Nordström Ida, f d uppapperska – 1927-1940.
Nordström Johanna, kokerska – 1927-1940.
Nordström Sigrid Elisabeth, kassörska – 1907, flyttade 1913 inom huset och ut 1914.
Norén (Jönsson) Alfred, ingenjör + hustrun Beda Elisabeth Larsson – 1938-1944.
Nosslin Ester Sofia Augusta, sällskapsdam – 1921-1925.

Nylinder Sven, ingenjör + hustrun Anna Lovisa Säfström f. Olin – 1919-1919.
Olsson Nils Hjalmar, svetsare – 1929-1930.
Olsson Viktor Herman, köpman + hustrun Sally Elisabet Olquist? – 1942-1943.
Persson Agda Matilda f. Johansson – 1926-1927.
Persson Agnes Dagmar Elisabet, städerska – 1934-1937.
Petersson Bertil, handelsbiträde + hustrun Karin Linnea Johansson – 1936-1936.
Pålsson Pål Malte Holger, kontorist – 1927-1928.
Rahm Per Erik Vilhelm, civilingenjör – 1933-1933.
Rosengren Yngve Gunnar Alcide, landsfiskalsassistent – 1934-1935.
Rundqvist Ture Hartvig Walentin, fabriksarbetare – 1914-1919.
Schönwall Sofia Christina, handelsbiträde – 1926-1927.
Sieurin Per Gambetta, ingenjör + hustrun Ernestine Fanny Jeanne Massadau (f. Nimes Frankrike). – in 1934 från Paris, Per död 1934, bosatt i huset.
Sjöberg Bertil Ragnar, reklamteknare – 1937-1941.
Strömbeck Maria Cecilia änka – 1905-1907.
Svensson Per Harald, ingenjör – 1920-1921.
Svensson Åke Lennart, handelsbiträde – 1939-1940.
Söderström Emmy Margareta Teresia, sköterskebiträde – 1936-1937.
Tullander Erik Valdemar (f. Petrograd Ryssland), tekn stud – 1932-1934.
Weidmar Stina Ulla Edi – 1931-1933.
Wilson Otto Edvard, banktjänsteman + hustrun Berta Carla Ingrid Cederquist – 1924-1926.
Zethreaus Carl Louis, ingenjör – 1936- obefintlighetsboken 1938.
Åström – 1918-1918.

Här förtecknas ytterligare några personer för vilka inflyttnings- men inte utflyttningsdatum är känt. För dessa är gatuadressen okänd:

Allmar? Mary Olivia, servitris – 1943-.
Hansson Harald Anton, klensmed + hustrun Gurli Alice Lindstedt , städerska – 1939-.
Jonsson Karl Oskar Vilhelm, snickare + hustrun Elin Ragnhild Karlsson – 1936-.
Jönsson Elise, f d kokerska – 1937-.
Kranskel? Franz Johann Adolf (f. Bremen), ingenjör + hustrun Marie Hedvig Haendel (f. Bertheim? Tyskland) – 1944-.
Lindstedt Axel Gerdt, smedarbetare – 1943-.
Olsson Sigurd Tage Wilhelm, tandläkare + hustrun Grethe Jörgine Schwartz? (f. Köpenhamn) – 1943-.
Werngren Karl Fredrik, målarmästare + hustrun Anna Stina Anderberg – 1941-.

Uppgifter om kostnader för eldningsperioden 1945-1946

183 hl koks	802,05 kr	Transport & stapling av ved	275,82 kr
30060 kg torv	1801,11 kr	Täckning av ved + 1 st. korg	11,04 kr
150 hl träkol	426,50 kr	Extra arvode för torveldning	71,39 kr
208 kbm ved	4305 kr	Extra arvode för vedeldning	205,67 kr
Lämpning av torv	30,96 kr	El. kraft pumpen	61,36 kr
Inbärning av träkol	22,50 kr	Sotning av pannorna	103,20 kr
Avlöning till eldaren	720 kr	Reparationskostnader	576,17 kr
Kristidstillägg 20,7%	149,04 kr		

En tid staplades de boendes lästa tidningar i källarkorridoren och eldades upp.

Begärd ändring av hyra 1972

Lägenhet nr	Vån plan	Antal rum	Kök	Yta kvm	Hyresgäst	Hyra kr/år	Höjning kr/år
1	1	2	1	45	G Johansson	2056,59	337,50
2	2	4	1	116	H Peterson	3347,72	870
3	2	2	1	35	A Carlsson	1659,01	262,50
4	3	4	1	116	A Bredinger	3364,52	870
5	3	2	1	35	I Henriksson	1659,01	262,50
6	4	4	1	116	K Mandahl	4023,68	812
8	1	2	1	36	B Hernby	1301,30	270
9	1	3	1	102	A Christensson	2510,78	765
10	2	6	1	160	B Holm	6219,73	1120
11	3	6	1	153	L Nordqvist	5514,46	1071
12	3	2	1	41	I Nilsson	2106,97	267
13	1	2	1	58	H Rosvalls sterbhus	2235,74	435
14	4	5	1	136	E Sandström	5138,31	952
15	2	7	1	173	A Karlsson	60053,53	1211
16	3	5	1	139	A Lindgren	5179,59	973

Hyreskostnader

På 1940- och 1950-talen var hyran olika för vinter- (oktober – maj) och sommarperioden (juni – september). Hyran var uppdelad på olika poster; exempel 1947 för Majkens lägenhet: bashyra 128,33 kr, värmeersättning (vinter) 70 kr, vattenavgifter 3,33 kr, städningsavgifter 2,50 kr. På 1950-talet förekom extra avgifter för varmvatten under sommaren. Lägre sommarhyra fanns åtminstone fram till 1979. Det förekom ”värmetillägg”, dvs en slutlikvid troligen baserad på rådande väderlek under eldningssäsongen och därmed den faktiska förbrukningen av eldningsmaterial. För 1946-47 uppgick den till 79,84 och 1947-48 till 53,80. Även återbäring förekom, dock mera sällan. Omläggning till fjärrvärme skedde 1956. Oljekriserna 1973 och 1979 fick priserna för värmeersättningen att öka med drygt 50% vid varje tillfälle.

Kondenserad version efter Nils Mandahl, Lund 2014-06-27